

С.М. Лінда

**ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“СУЧАСНІ АРХІТЕКТУРНІ ТЕОРІЇ І ДОКТРИНИ”
В ІНСТИТУТІ АРХІТЕКТУРИ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”**

Для архітектора, який щойно закінчив навчальний заклад, дуже важливим є не почуватися безпорадним у складному світі сучасних архітектурних стилів. Головною причиною проблеми недостатньої обізнаності молодих спеціалістів з колом ідей та концепцій сучасного архітектурного розвитку є елементарний брак впорядкованої та систематизованої інформації. На жаль, “найсучасніші” видання стосовно теорії та історії світової архітектури, які доступні у наших бібліотеках, датовані вісімдесяти роками минулого століття. Закордонні видання все ще залишаються важкодоступними, а кількість україномовних книжок, тематика яких здебільшого доволі вузька, є поки що мізерною. А між тим на рубежі 1970-х років архітектурі довелося зазнати таких радикальних змін, що сучасні критики змушені були охарактеризувати цей стан як час “докорінного зламу свідомості” та “зміни архітектурних парадигм”. Сучасна архітектура характеризується надзвичайною плуралістичністю: множина “мовних систем” існує у єдиному художньому та культурному просторі, оскільки, а починаючи з 1970-х років безкінечні трансформації в архітектурі стали мало не основною її характеристикою. Все це робить надзвичайно важливим викладання у вищому навчальному закладі дисципліни “Сучасні архітектурні теорії і доктрини”.

Навчальна дисципліна “Сучасні архітектурні теорії і доктрини” читається спеціалістам та магістрам спеціальності “Архітектура будівель і споруд” Національного університету “Львівська політехніка” на п’ятому курсі. Вона включає у себе курс з 15 лекцій та години самостійної роботи. Метою дисципліни є ознайомити студентів з розвитком теорії та практики сучасної архітектури, з основними творами сучасної світової архітектурної спадщини. Завданнями дисципліни є: вивчення основних етапів у розвитку сучасної архітектури і містобудування; ознайомлення студентів з сучасними стильовими спрямуваннями в архітектурному розвитку, з новітніми теоріями та концепціями; на прикладах аналізу творів архітектури навчити розумінню природи і специфіки розвитку сучасної архітектури, передумов та закономірностей її формування; ознайомлення студентів з сучасними прийомами і засобами архітектурної творчості; навчити студентів творчо використовувати здобуті знання у своїй практичній роботі.

Хронологічно матеріал, який викладений у курсі лекцій “Сучасні архітектурні теорії та доктрини”, охоплює період з 1970-х років по сьогоднішній день. Матеріал розділений на три тематичні блоки: “Архітектура постмодернізму”, “Архітектура пізнього модернізму” та “Архітектурні тенденції зламу тисячоліть”. Курс лекцій розроблений на основі друкованих праць істориків та теоретиків сучасної архітектури: К. Фремптона, Ч. Дженкса, Д. Стіла, Ф. Джодідіо, А. Іконнікова.

У першому блоці “Архітектура постмодернізму” розглядаються наступні спрямування та концепції постмодерністичної архітектури: історизм (американська та європейська школи), неораціоналізм, пряме відтворення, неовернакулярна архітектура, ад-гок та неоурбанізм, семіотичні концепції постмодернізму. Другий блок “Архітектура пізнього модернізму” охоплює спрямування в архітектурі після 1970-х років, які продовжували модерністичні традиції: неоекспресіонізм, необруталізм, структуралізм, неомодернізм, слік-тек, хай-тек, японський метаболізм та постметаболізм. Третій блок “Архітектурні тенденції зламу тисячоліть” присвячений найсучаснішим стильовим спрямуванням: деконструктивізм, мінімалізм, екологічна архітектура, нелінійна архітектура (параметрична та віртуальна архітектура, фрактальна архітектура, біоморфна архітектура: біо-тек та біоурбанізм, блоб-архітектура, інтерактивна архітектура). Окрема лекція присвячена будівництву сучасних суперспоруд – хмарочосів, та містобудівним мегапроектам. Кожна лекція супроводжується тематичними презентаціями. Таким чином курс охоплює найважливіші явища в історії архітектури останньої третини ХХ – початку ХХІ ст. Студенти також зобов'язані підготувати реферат, присвячений творчості певного архітектора, та виконати творче завдання: фасад споруди у заданому стилі. Модульні контролі включають теоретичні питання з опрацьованих тем і творчі індивідуальні завдання.

Отже, даний курс розглядається в Інституті архітектури Національного університету “Львівська політехніка” як один з ключових у формуванні професійної свідомості студентів старших курсів. На жаль, обмежена кількість годин у навчальному плані не дозволяє всебічно охопити та проаналізувати всі значні явища в історії та теорії сучасної архітектури, проте студенти отримують найважливішу систематизовану інформацію, яка є фундаментом подальшого професійного росту.